

MZUK DO. 092. 7. 2023

Oryginał/Kopia

PROTOKÓŁ Z KONTROLI

Data i miejsce rozpoczęcia kontroli		Numer sprawy	
13.06.2023 r., Gliwice		OGL.7121.2.41.2023	
Imię i nazwisko kontrolującego	Monika Sobańska	Numer legitymacji służbowej	XI-79
Stanowisko służbowe	p.o. Kierownik Oddziału	Numer upoważnienia	WI.057.1.134.2022
Imię i nazwisko kontrolującego	Patrycja Górską	Numer legitymacji służbowej	2023-III-111
Stanowisko służbowe	inspektor	Numer upoważnienia	WI.057.1.98.2023

Nazwa / Imię i nazwisko Właściciela lub osoby reprezentującej*	Miejski Zarząd Usług Komunalnych/ Agnieszka Wertyporoch – majster działu zieleni
Siedziba lub adres/ lokalizacja miejsca kontroli*	ul. Strzelców Bytomskich 25 c, 44-100 Gliwice/ plac Mickiewicza
Miejsce przeprowadzania kontroli	plac Mickiewicza
Czas trwania kontroli	120 min
Numer podmiotu w rejestrze	Nie dotyczy

KRYTERIA I PODSTAWA PRAWNA KONTROLI

- X art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (Dz. U. 2023 r. poz. 288, 412),
X art. 7 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami (Dz. U. 2023 r. poz. 301),
X art. 22 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031/EU,
X art. 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031/EU,
X art. 22 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625/EU;

ZAKRES KONTROLI

Działania kontrolne dotyczą kontroli występowania:

- X agrofagów kwarantannowych (K)
X agrofagów w ramach Programu Single Market Programme (SMP)

Kontrola wykonana przez Inspekcję pod kątem występowania agrofagów: *Anoplophora chinensis*, *Ceratocystis platani*

W ramach:

- X kontrole wizualne w ramach Programu Single Market Programme (SMP)

MZUK GLIWICE
WPŁYNEŁO

METODY KONTROLI

- X kontrola wizualna

13-06-2023

MIEJSCE PRZEPROWADZENIA KONTROLI

- X miejsca publiczne (tereny miejskie: parki, pasy zieleni)

MZUK- 21518-10.23

KONTROLOWANY MATERIAŁ

Lp.	Rośliny żywicielskie*, produkty roślinne*)	Powierzchnia m ²	Ilość [szt.]	Tony [t]	metry sześciennic [m ³]
1	Platan	30 m ²	-	-	-
2	Kasztanowiec	300 m ²	-	-	-
3	<i>Prunus cerasifera</i>	20 m ²	-	-	-
4	<i>Prunus eminens</i>	20 m ²	-	-	-

Sobańska
Wertyporoch
1

Dokonano oceny wizualnej ww. roślin, produktów roślinnych pod kątem występowania agrofagów i na podstawie tej oceny:
x nie stwierdzono wizualnych objawów chorób i żerowania agrofagów
☐ stwierdzono wizualne objawy chorób i żerowania agrofagów
Pobrano próby do badań: ☐ tak X nie

USTALENIA KONTROLI

Nie stwierdzono objawów agrofaga *Anoplophora chinensis* oraz *Ceratocystis platani* na lustrowanym platanie.

Nie stwierdzono objawów agrofaga *Anoplophora chinensis* na lustrowanych drzewach: *Prunus*, kasztanowca oraz platana.

UWAGI KOŃCOWE I POUCZENIA

Uwagi kontrolowanego: Brak uwag.

Uwagi kontrolującego/ Zalecenia/ Nieprawidłowości*) Bez uwag.

Kontrolowany został pouczony o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i możliwości wniesienia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do protokołu w terminie 7 dni od dnia jego podpisania.

Protokół sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach. Oryginał protokołu pozostawiono u kontrolowanego.

INSPEKTOR

13.06.2023 *Wetyma*
(data i podpis kontrolowanego)

Patrycja Górka
Patrycja Górka
(inne osoby obecne przy kontroli)

S. Banisiewicz
(imienna pieczęć i podpis kontrolującego)

☐ - zakreślić właściwe,

*) niepotrzebne skreślić

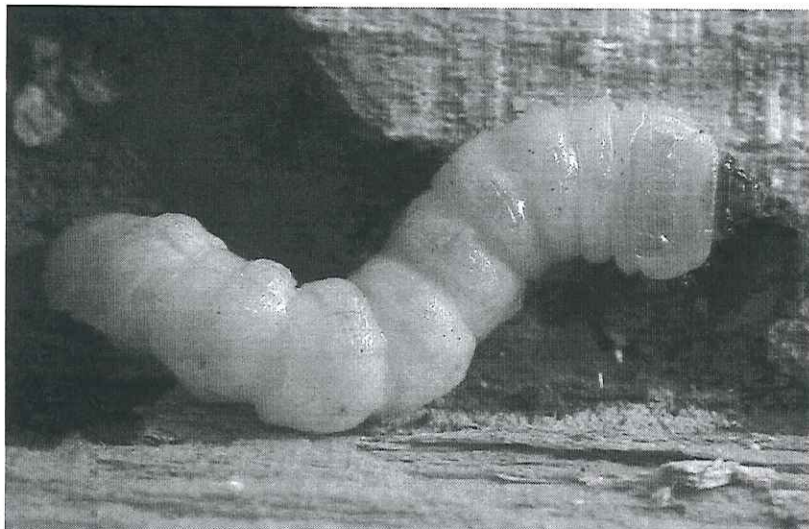
Karta drogowa: SB 530658

Anoplophora chinensis (Thomson) *Anoplophora glabripennis* (Motchulsky)

Szkodniki podlegające obowiązkowi zwalczania

Postać dorosła *Anoplophora glabripennis* (Motchulsky) (fot. Matteo Maspero, Fondazione Minoprio, Vertemate con Minoprio (IT), EPPO Gallery)) oraz drzewa zasiedlone przez szkodnika z widocznymi otworami wylotowymi chrząszczy (fot. Franck Hérard, European Biological Control Laboratory, Montferrier-sur-Lez (FR), EPPO Gallery).

Larwa *Anoplophora glabripennis* (Motchulsky) (fot. Franck Hérard, European Biological Control Laboratory, Montferrier-sur-Lez (FR), EPPO Gallery) oraz żerowiska larw we wnętrzu zasiedlonego drzewa (fot. 5392783, Kenneth R. Law, USDA APHIS PPQ, Bugwood.org).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Anoplophora chinensis (Thomson) *Anoplophora glabripennis* (Motchulsky)

Szkodniki podlegające obowiązkowi zwalczania

Podstawowe informacje

Anoplophora chinensis (Thomson) oraz *Anoplophora glabripennis* (Motchulsky) to chrząszcze z rodziny kózkowatych pochodzące z Dalekiego Wschodu, skąd zostały zawleczone w pierwszej połowie lat 90-tych XX w. do Ameryki Płn. i na początku XXI wieku do Europy. Na kontynencie europejskim ogniska występowania szkodników wykryto w kilku krajach (Austria, Belgia, Chorwacja, Czarnogóra, Dania, Holandia, Finlandia, Francja, Litwa, Niemcy, Szwajcaria, Wielka Brytania, Włochy). W Polsce miał miejsce tylko jeden przypadek stwierdzenia obecności chrząszczy z rodzaju *Anoplophora*. W 2003 r., w jednej z gdyńskich kwiaciarni wykryto *A. glabripennis* na klonie palmowym – roślinie bonsai. Oba gatunki chrząszczy są polifagami. Występują na wielu roślinach liściastych (włączając formy drzewiaste, krzewy oraz rośliny bonsai). Szkodniki te występują na powierzchni i wewnątrz żywych roślin. Mogą być obecne także w drewnie pozyskanym z wcześniej zasiedlonych roślin żywicielskich (np. w drewnie opakowaniowym). Atakują zarówno zdrowe i silne rośliny, jak również osłabione i stare, a także świeżo ścięte (z korą).

Objawy występowania i opis stadiów rozwojowych

Na powierzchni kory występują uszkodzenia w postaci lejkowatych otworów o szerokości 3–4 mm. Otwory te powstają w wyniku ogryzienia kory przez samice w celu złożenia jaj. Mogą znajdować się na wszystkich zdrewniałych organach rośliny: gałęziach i pniach (najczęściej u podstawy pnia) oraz odsłoniętych korzeniach. Na powierzchni kory są zauważalne również duże okrągłe otwory (ok. 10–15 mm średnicy) wygrzione przez świeżo przepoczwarczone owady dorosłe, opuszczające roślinę. Na powierzchni, w miejscach zranienia, mogą być widoczne wycieki soku lub gumy, wokół których mogą gromadzić się owady (mrówki, osy) odżywiające się tymi substancjami. Dookoła pni, w rozwidleniach konarów, gałęzi itp. obserwuje się zalegające trociny produkowane przez larwy i usuwane z wnętrza rośliny. Larwy początkowo żerują w warstwach podkorowych tworząc placowate żerowiska. W dalszej kolejności wgryzają się w głębsze warstwy rośliny, drążąc spłaszczone w przekroju korytarze przebiegające w różnych kierunkach i na różnej głębokości. Larwy i poczwarki znajdują się wewnątrz zdrewniałych organów roślinnych: pni, gałęzi, szyi korzeniowej, niekiedy w odsłoniętych korzeniach. Postaci dorosłe po opuszczeniu wnętrza roślin ogryzają świeżą korę młodych pędów.

Czasami odżywiają się młodymi liśćmi (blaszki liściowe i ogonki).

Dorosły chrząszcz ma bardzo charakterystyczny wygląd. W Polsce nie występuje żaden gatunek chrząszcza, którego postaci dorosłe można pomylić z omawianymi chrząszczami z rodzaju *Anoplophora*. Postaci dorosłe osiągają długość ok. 20–40 mm. Ich ciało jest barwy czarnej, z lekkim połyskiem. U najczęściej spotykanych form barwnych, na pokrywach są obecne małe nieregularne plamki z jasnych włosków (najczęściej białych, czasami żółtawych). Czułki długie, z jasno omszonymi pierścieniami. Odnóża i strona brzuszna ciała pokryte delikatnym niebieskim omszeniem. Jaja są wydłużone, cylindryczne, barwy kremowobiałej, ok. 5 mm długości i ok. 2 mm szerokości. Larwy wydłużone, rozszerzające się w części tułowiowej, spłaszczone grzbieto-brzusnie, beznogie, barwy od kremowobiałej do żółtawej z ciemną głową. W pełni dojrzałe osiągają ok. 50–60 mm długości. Poczwarka podobna do osobnika dorosłego, jasno zabarwiona.

Sposoby wykrywania obecności, rozprzestrzenianie i zwalczanie

Wykrywanie obecności szkodnika opiera się na prowadzeniu oceny wizualnej roślin w celu stwierdzenia objawów wskazujących na zasiedlenie roślin przez szkodnika oraz owadów w różnych stadiach rozwojowych. Ocenie wizualnej należy poddać głównie pnie i gałęzie drzew, jak również odsłonięte korzenie. W trakcie badania drewnianego materiału opakowaniowego i surowca drzewnego trzeba dokładnie obejrzeć zarówno powierzchnię drewna, jak również głębsze warstwy, poszukując żerowisk szkodników oraz samych owadów. Do wykrywania obecności szkodników można również wykorzystać pułapki feromonowe do odłowu dorosłych chrząszczy. Szkodnik rozprzestrzenia się na niewielkie odległości naturalnie, poprzez przeloty osobników dorosłych. Znacznie większe znaczenie ma rozwolewanie przy udziale czynnika ludzkiego, głównie w trakcie wymiany towarowej – wraz z roślinami, na których się rozwija, surowcem drzewnym z nich pozyskanym oraz przedmiotami, na jakich może występować (opakowania, środki transportu). Zwalczanie polega na niszczeniu zasiedlonych roślin, stosowaniu metod chemicznego zwalczania, często w połączeniu ze stosowaniem pułapek wabiących oraz metod biologicznych (grzyby i nicienie pasożytnicze). Surowiec drzewny poddaje się głównie zabiegom termicznym.